

دائرة مخصوصه

درسعادتده باب على جوارزنده

محل اداره :

مُشَارِقُ قُرُونِ

اخطار :

مسلكمزه موافق آثار جديده مع المنوئيه
قبول اولنور

درج ابدلهين آثار اعاده اولنور

دبیره، فلسفه، علوم، حقوق، ادبیات و سیاسیات و بالخاصه کرم سیاسى و کرم اجتماعى و مدنى احوال و مشوره اسلامیه و بحث ایدر و هفتده برنشر اولنور.

آبونه بدلی

سنه لکى

التى آیلنى

ممالک عثمانیه ایچون	۸۰	۴۰	غروش
روسیه	»	۳۰۵	روبله
سائر ممالک اجنبیه	»	۹	فرائق

صاحب و مؤسسلری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

درسعادتده نسخه سی ۵۰ پاروددر

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

عدد : ۶۴

۱۱ ذی القعدة ۳۲۷ پنجشنبه ۱۲ تشرین ثانی ۳۲۵

اوچنجی جلد

عالم اسلام

زوالی بخارا ۱...

دائماً نامی تعظیم و تجلیل ایله یاد ایتهمکی بیوک بر نانکورلک غد ایتدیکم او بیوک ملتپور اسماعیل بک غصبرنسکی افندی حضرترلی استبدادک، تغلبک اوزرلرنده حکمفرما اولمسندن طولای روحسز قلمن روسیه اسلاملرینه یکی برحیات ویرمک، ابدی برسمعات حاضرلامق مقصد عالیه میانه قویدنی اصول صوتیه نک ایلک دوره لری بوحرر عاجزک زمان صباوتنه تصادف ایدیور.

روسیه نک او بر کوشه سنده، قاراکلق، ییس، چوریش تاتار مدرسه لرینک برنده بین الاقرا اولدقجه بر موقع ممتاز احراز ایدرک، صانکه آرتق کاله ایریشمش کی مغرورانه (قال النبی عم، ایتدی بیغمبر عم: من شق حب البطح ادخله الله تعالی فی النار ثمانین حقبة) دیه احادیث موضوعه بی، قرق حدیث نام کتابی باشمی صالایه صالایه، بلند برصدایله ازبرله دیکم وقت ایدی که علما ایکی به منقسم اولوب، یکدیگریته سلاح بدست اوله رق، «جدید، قدیم» یارای آلتنده اعلان حرب ایتشلردی. کتاب المعجم، مخاطب ایله صائب، النصول الحیدیه فی خلاف اصول جدید و برده اش محمد توننارینک اصول و آداب تحریریه ایله قطعاً و قاطعاً علقه سی اولمان اثرلری بوحررک باشلیجه ادواتندن ایدی. هجوم دائماً قدیملر طرفندن تکفیر بوروسیه باشلایه رق جدیدلر طرفندن اهمیتسز لکه مقابله اولنیوردی. بواهمیتسز لک مقابله سی قدیملرک سکیرلرینه او قدر طوقنیوردی که آز قالدی جسارت مجنونانه لرینی بردها ایلرلته رک اورتله نی آلت اوست ایدرک بتون بتونه محو ایده جکاردی.

بونی کورن میسیونرلرک اشتهارلی خلی قباروب حق بروقتلر میسیونرلرک رئیس لرندن بری «اصل ایشمه کلنر متعصب اماملردر، نصلسه آناری الله ایتلی؛ کنجلردن ده صوک درجه احتیاط ایله لی یز» دیمشدی. مع مافیه بومیسونر رئیس نک سوزینی پک طبیعی بولورز. زیرا استقبال کنجلره عائد برشی اولدیغندن حیاتک اهمیتتی تقدیر ایدن آنلردر. البته حیاتی تقدیر ایدن آدملر کندی لری ایچون احضار ایدیلن برحفریه دوشمکدن محافظه خصوصنده پک احتیاطلی طاورانیرلر. ماضی ایسه اختیارلرک کچیردیکی بر زمان اولوب اختیارلر آنکه مألوف القلب اولدقلرندن دائماً آکا طوغری کیتمک ایستلر. وهرشی بو خواب غفلته او یویان ماضی ده اولدینی کی یایمق ایستلر. بناء علیه میسیونرلر ایچون، قازلمش برحفریه دوشمکدن احتراز ایدن کنجلردن ایسه هرشی خواب غفلت ایچرو سنده یایمق ایستیه اختیارلر ده کارلی اوله سی پک طبیعی برشیدر.

او وقتلر تکفیر او قدر اوجوز لاشمشدی که قوم عاد پادشاهلرینک اسملری اولمقدن باشقه هیچ برمرتتی اولمان «ایجد، هوز، حطی الخ» لری آرتق براقلم، او قومیه لم دیهن آدمی تکفیر

برمیل شدیدک تضییقه بوموادی برصنعت تامه ایله ترتیب ونظامنه قویار. بوضعتده اولجه اصلاً چراقلق ایتدیکی کی یلیدی یووانک ایلروده یومورطلایه جنی یومورطه لرک وضعنه ودها صکره بولردن چبقاجق یاورولرینک اسکانه یارایه جغنی ده بیلمز. یومورطلادقندن صکره دوچار اولدینی برمیل جدید ایله یاورولرک انفجارینه قدر قولوچقه ده یاتار. بومیل بالاخره تحول ایدرک یاورولر کندی باشلرینه غدالرینی تدارک ایدنجیه قدر بولره غذا آریوب کتیرمه سوق ایدر.

متعدد دشمنلرینه قارشى هنوز ضعیف و درمانسز و مدافعه یه غیر مقتدر اولان یاورولری حتی حیاتی بهاسنه اوله رق محافظ، ایتک ایچون والده ده بشقه برمیل مجر نشوونما بولور.

ای قارئین کرام دقت بیورلسون که ادراکی اولان بتون بوافعال قوشک بیلمدیکی برعات غایبه مالکدر. برچوق حیواناتده مشاهده اولنان سوق طبیعی معاشرت و قرابت و سوق طبیعی اجتماعی دخی مقد مکملرله حائر مناسبتدر.

حسیات عالییه تماس ایدن بو بحث کزینی اوزاده جق اولورسه ق جلدلر طولدی ره جق قدر یازا بیایرز. سوانق طبیعه برعمان حیرتدر که آزیجق دوشونه بیلن برکیمسه نک دهشت و تأثیر عمیق کرفتار اولماسی ممکن دکلد.

اولجه تعلیم وادمان ایدلکسزین غیر قابل تصور برمهارت وصحت مکمله ایله حصوله کلن افعال سوق طبیعه یه نصل حیرت ایدلز؟ قفسده دوغمش، بیومش برقوشه حریت ویریلرسه هیچ کورمدیکی بیلمدیکی حالده همان کندی نوغنک یایدینی یووانک عینی انشا ایدر. دوغوردیغنی متعاقب یاوروسی قوجاغنه ویریلن کنج بروالده نوزادک «یه یاییشه رق مکمل صورتده امدیکی کورنجه حریت ایدوب چیرینه رق» بونی بوکا کیم اوکرتدی «دیه صوریور. انسان نصل دوچار تعجب اولماز که دائماً بر مقصد مفیده توافق ایدن افعال سوق طبیعه دن اوئی اجرا ایدن ذاتک اصلاً خبری یوقدر.

خلاصه سوق طبعیلر، افعال منعکسه کی شخصک محافظه سی ونوعک بقاسی ایچون اجرا اولنور وعینی شخص، عینی نوعده دائماً برسیاقده در.

سوق طبعیلر، افعال منعکسه یه مغایر اوله رق ادرا کیدرلر. یعنی شخصی یایدینی بیایر. فقط ییچو یایدینی بیلمز. افعال منعکسه ده ایسه بعضاً شخصک نه فعلندن، نه ده مقصدندن خبری اولماز.

سوق طبیعی، بتون مخلوقات عالییه ده غایت مهم بررول ایفا ایدر. شویله که: افعال منعکسه مستثنا اولق اوزره مخلوقات مذکوره نک بتون افعالی سوق طبعیلرله در. مثلاً، کوپک حاولار، یر، ایچر، یاتار چفته شیر. زیرا حس ایتدیکی بو احتیاجاتک تحت تضییقه در. او حالده بوافعال سوق طبیعی طبعیتده در دیه جکز، انسانده بیله افعال منعکسه وارادیه دن غیری بر چوق افعال وارد که سوق طبیعی صنفه داخل اولور.

دها وار

انقره لی علی رضا

ایتمک ایشدن بیله اولیوب، فتواسی درحال بزم خرافات اوجاننده کی فتواجی اماملرک طرفندن ویریلیوردی .

ایشته بزده اورته لقی بویله ولوله ، آه وفغانلرله طولدینی وقت بخاراده تام برسکونت حکمفرما ، هرکس خواب غفلته طالمش راحت راحت اوپومقده ، آره صردجامعلره کیدرک «حضرت امیرجهانگیرشود» دپهرک بردعا ایدرلرسه آرتق جناب حق طرفندن قبول اولندی زعم فاسدیه کوشه عطالتلرینه چکلمکله (بودنه بازی) [*] ، آفیون خورلق ایله اوقات کذار اولمقده ایدیلر . مدرسه لرده ایسه «امالمقاله فثلاث» قولنده کی فانک زائد یاخود ناقصلکی پک قرغین قفالر طرفندن صوک درجه حرارتلی مناقشه لر، مباحثه لرله تفتیش اولیور ....!

برحاشیه دن دیگر برحاشیه ؛ اوزاده مسئله لزومی درجه سنده حل اولمیدیغندن ده برحاشیه ؛ دپرکن دیگر برحاشی نك بوخصوصده فکرینی اگلامق هر حالده فائده دن خالی اولیه جنی خاطرده کله رک ده برحاشیه به باقی ایجاب ایدیور . بونجه مشغولیتلرله وقت ده خلی ایلروله دیکندن زمان تعطیل ده حلول ایدرک فا بمحضر حقنده بالطبع برشیته قرار ویرلمه مش اولور . زائد فا ، ناقص فانی افنا ایدرک بونجه وقتلردن بری صرف ایتدی کمز امکلر صفره منجر اولور قالور .

استقبالک تمثال مجسمی اوله رق نمایان اولان طلبه بویله سفسطه لرله اوغراشدینی وقت بو طرفندن استبداده بالطبع حکمی کنندی بیلدیکی کبی اجرا ایدرک ملتی ایسته دیکی کبی اورمقده ، اولاد تیموردن اولان بوقهرمانلری خوار و ذلیل براقهرق آنا فانا اسارت تحتیه آلمقده ؛ ایکی طرفندن قرق الی سنده مقدم بتون روسیه اسلاملرینک مرجعی اولان بخارانک اداره سنی مزیتلری آنجق قوس قوجه صاریق آلتنده ساخته اطوار طاققان مدافعه جی ، مسخره باز ذاتلره ترك ایتمکده ایدی . وقتیه بتون افکار اسلامک مرجعی اوله رق معدلت السیه بی اولدینی کبی نشر ایدن بخارا فتواخانه لری بوکون برطاقم ارادل اشخاصک تسلطندن طولایی بر رشوت خانه به افراغ اولنه رق بخارا ظلم ، غدر اوجاغنه چویرلدی . فقرا به ظلم آرتق بوراده عادت دیه تلقی اولنیه باشلادی . مثال اولمق اوزره . حکومتک بر اجرا آتی یازیم :

بر صحرایی معامله تجاریه وسائر خصوصنده کی فتواسنی آلمق خصوصنده قاضی خانه به [باب مشیخته دیمک] مراجعت ایدیور . قاضی کلان ده [**] فتواسنی باقی ایچون مفتیلرک برینه کوندیریور . مفتی افندی ایسه کثرت اشتغال دن طولایی - که اوده اوچ بش دانه اولاد ملته یوقاروده سویلدی کمز مبحث فانی کوسترمکدن عبارتدر - بواشی فقه ایله قطعاً وقاطبة آلیش ویریشی اولیان کاتبه براقیور . کاتبه فتوایی هانکی طرفندن پاره بی چوچه قوپاریرسه اونک منفعتنه

[*] «بودنه» بر قوشک اسمی در . بوراده مثلاً خروسلردو کوشدیرلیدیکی کبی بخاراده ده «بودنه» اسمنده کی قوشلردو کوشدیریلیر . «بودنه بازی» بودنه لرك دو کوشمی دیمک اولور .

[**] بیوک قاضی . مثلاً : بورانک شیخ الاسلامی ، اورانک قاضی کلانی در .

کوره یازار . ایش آرتق مفتی نك مهرینه قالور ، که اوده پک قولایدیر . زیرا یازلش فتوایه باقی مفتی حضرتلرینک عادتق اولمیدیغندن ، باقسه بیله جهالتندن طولایی برشی آ کلامیه جفندن مفتی حضرتلری برالیله مهر پاره سنی قایمقله اوغراشه رق دیگر ایله کاتبه مهرک زده اولدینی کوسترمکله مشغول اولیور . کاتبه مهری آلیور ، فتوایه باقدقدن صکره صحرایی ده فتوایی آلور صاووشور . [استاد محترم مفتی داملا اکرام افندی حضرتلری بورذالتلری سویلدیکی وقت کنندی ضبط ایده میهرک آغلامیه مجبور اولیوردی .]

طبیعی بو حال قیامته قدر دوام ایده مزیا ! تغلبک تحت تأثیرینه معروض اولان بو حقسزلقلر یواش یواش شمالدن اسدن روزکارده برپارچه معروض قاله رق اورته لقه دوکوله جک . بو وقت اهالی ده باشندن نه لرکلوب کچدیکی وچمکده اولدینی اکلایه رق برانتباه حاصل ایده جک ، وبوانتباهلری ده آنلره کوستره جک ، که آرتق بو کچیردی کمز یکرمنجی عصرده محافظه حیات ایچون یکانه ملجأ معارف اولدینی ، بناء علیه بوکا وار قوتلریله صارملق ایسته به جکلر . بوایه بیوک برانقلاب اولدییغندن ولوله سز ، کورولتوسز کچیه جک . بالطبع نیجه سنه لردن بری ملتک قانی ایچه ایچه آرتق «یوفا» اولان جانوارلر باشلرینی قالدیره رق اوتیه بری به زهرلرینی صاچوب تسمیمه قالدیشه جکلر .

ایشته بوزمان انقلاب بخاراده بوکون حلول ایتک اوزره بولنیور : برقچ وقتدن بری شمال طرفندن کلکده اولان صدالر آرتق درین بر خواب غفلته طالمش اهالی بخارانک بر قسمی بیدار ایدرک بخارا برین جای هفت اقلیمه نیست «اعتقادنده کزن بواهایی به کنیدیارینک نه موقعده اولدقلرینی ونه کبی فلاکتلره معروض قاله رق محو وانقراض اوچورومنه نه قدر یاقلاشدقلرینی بربر کوستردی . بونی حقیله ادراک ایدن اهالی ده دائماً ظلم واستبداد ایله پنجشه لشن مجاهد محترم بیوک وطنپرور مفتی داملا اکرام افندی حضرتلرینک ارشادلری سایه سنده ساحه سلامتک هانکی طرفده اولدینی اکلایه رق میرمومی الهیک کوستردیکی طرفه قوشمایه باشلادیلر . بونلره پیشوالق ایدن بالطبع مفتی اکرام افندی حضرتلری کنیدی اولدی .

فقط بو طرفندن طبیعت حکمی اجرا ایدرک ، اعلم بخارا [*] عیاض مخدوم ایله بخارانک ایلری کلن عالملردن عد ایدیلن مدرسه تور سنجا ق مفتیسی عبدالرزاق بوقهرمان ملتک قارشوسنه چیه رق میر مومی الیه حضرتلریله اجرا آت وطنپرورانه سی آره سنه برسد چینی حکمک ایسته دیلر . بر معتاد بو وقتده عندی فتوالر بربر کاغذ اوزرینه نقش اولنه رق اصول جدیدک حرمتنه (!) دیگر مفتیلردن رأی آلنه رق اعضالر طویلانلیدی . بوکا یالکز مفتی دانیال خواجه افندی حضرتلری

[*] رتب روحانی نك اوچنجی درجه سیدر . ۱- قاضی کلان ، ۲- آخوند ، ۳- اعلم ، ۴- مفتی ، ۵- مدرس بنا سوراس پوش ، ۶- مدرس بقصب پوش ، ۷- صلوات خوان ، ۸- امام ، ۹- مؤذن .

«حضرت امیری غیبت ایتامک قرآن او قومیه نسبتہ کارلی اولدیغندن بوقرآن او قومیه آلت اوله جق او قومق یازمقی او کرنامک دها معقولدر.» دیه یالکیز حضرت امیرہ مداهنه ایچون بویله جه جاهلانه، دها طوغریسی بتون ملت اسلامیہ نی لکه دار ایدہ جک قدر مجنونانه لقردیله سویله سون. آرتق بوندن منفہرست بوندن بدبخت برآدم تصور اولنه بیلیرمی؟

بوسوزلر، عیاض مخدومک اولمق حسیله هیچ بر اہیتی حائر دکدر. زیرا جہلا آنجق بوکی سوزلر سویله بیلیرلر. فقط بخارا کی وقیلہ منبع علم و عرفان اولان بر مملکتک «اعلم» نک سوزی اولدیغنی نظر اعتبارہ آله جق اولورسہ پک بیوک بر اہیتی حائردر. دنیلہ بیلیرک: بو مملکتک اعلیٰ بوسوزلری سویلک درجہ سندن اولورسہ اجهلی نصلدر؟ فقط بوشخصک اعلیٰ رتبہ سی براییک مداهنه، یاخود پدرینک بیوک بر ذات اولدیغنی سایہ سندن خرسزجہ سنہ قایدیغنی نظر اعتبارہ آله جق اولورسہ ق بونک هیچ بر وقت واحد قیاس اولہ میہ جنی کندی کندن تظاہر ایدر.

اعلمک یایدیغنی بو حق سوزلر عبدالحمید ایله شاه ایران محمد علیک ملت اسلامیہ یه یایدقیری فالقیری ده باصدیریور. زیرا بوکون ملت اسلامیہ نک نظرندہ اک آلچق کوزوکن بو ایکی شریر بیلہ «اھالی بزم غیبت مزده بولنامق ایچون قرآن ده او قوماسونلر» دیہ جک قدر کندیلرندہ جسارت کورہ مدیلر. بر پارچہ اوتاندیلر. فقط اعلم بخارا ایسہ هیچ اوتانمہ دن، جناب حقک غضبندن هیچ قورقہ دن بوسوزلری سویلیور.

عجبا! بر کون جناب حقک حضورینہ کیدہ جکی هیچ دوشونیورمی؟ ایواہلر اولسون اولہ ملتہ، کہ کندیلرینہ بویله لری مسلط اولیورده دفعندن عاجز اولورلر، مسکین مسکین یشارلر... لعنلر اولسون علماء نامنی بحق تلویث ایدن بویله منفہرستلرہ، کہ بوکون ییہ جکی ملتی صائمق ایله تأمین ایدیور!

بورادہ ایشہ بر تاتار مدرسی ده قاریشیور. یولدوز رفیقمن دیور، کہ: «فی الحقیقہ بخارادہ اھالی یی اغوا ایدنلر اعلم بخارا ایله بدرالدین نامندہ بر تاتار مدرسیدر.» بو، بدرالدین اولیہ جق، فخرالدین اولہ جق، فخرالدین اولدیغنی دیگر استخباراتمزدخی تأیید ایدیور.

آرتق بو حریفک جناب حقک هاسکی مخلوقا سندن اولدیغنی تعیین ایتکدہ عاجز قالدق. آدمی، یوقسہ حقیقتاً بر شیطانمی؟

نرہدہ بر فتنہ یاخود اختلاس کی برشی واقع اولمش واولہ جقسہ مطلقا اورادہ فخرالدینک پارمنی اولمش واولہ جق. بونک یایدقیری بر برصایمقدہ بوشیردن احتراز ایتک ایچون بر درجہ یه قدر فائدہ سی اولسہ ده فقط بویله آدملرلہ اوغراشماغی بیوک بر تنزل عدایتیکمدن مسکوت غنہ براقنی دها موافق بولدم. مع مافیہ بوقتنہ یه اشتراک ایتسی یالکیز طبیعتک اقتضاسنجہ اولیوب بر پارچہ مجبوریت تحتندہ

اشتراک ایتیمہ رک مفتی داملا اکرام افندی حضرتلری طرفنی التزام ایتدی. ایش یالکیز اصول جدیدک حرمتہ فتوا ویریلوب یالکیز بتون عالمہ مضحک اولمغلہ قالورسہ نہ ایسہ ایدی. فقط ایلرلیہ رک عادتاً لوقوموتیف سرعتہ رقابت ایدر کی اولدی.

اعلم بخارا عیاض مخدوم: «اکر اصول جدیدہ بخارادہ اجرا اولورسہ شو بیاض صفائی مفتی اکرامک قانیلہ بویامق بکا عہد اولسون» دیہ یمین ایتدی. بو طرفدن فریدالمصر قدمادن اعظم مفتی داملا اکرام حضرتلری ده «اکر اصول جدیدہ بخارادہ اجرا اولمازسہ مفتیک مهرمی حضرت امیرہ اعادہ ایدرک بخارایی ترک ایدہ جکم» دیہ رک یمین ایتکدہ ملتہرورلکنی بر دها اثبات ایتدی.

اصول جدیدہ نک فوائدی وقت امتحاندہ هرکس طرفندن کورولمش برشی اولدیغندن بونک فوائدیغنی آکلاتمق ایچون مفتی داملا اکرام بوبادہ سوز صرف ایتک مجبوریتندہ دکلدی. فقط اعلم بخارا عیاض مخدوم ضررینی آکلاتمق ایچون پک جوق سوزلر صرف ایتک مجبوریتندہ بولنیوردی. ایشته شو وظیفہ سنی ایفا مقصدیلہ عیاض مخدوم دیورک: «اصول جدیدہ حرامدر. زیرا او قومہ و یازمہ یی او کرنامک، قرآن او قومق ایچون آلت اولسہ ده، عینی زمانہ غزته لر مطالعہ ایتیمہ ده آلت اولہ بیلیر. بوایسہ حضرت امیری غیبت ایتیمہ نک یوانی او کرته جک. اھالینک قرآنی طوغری او قومقدن محروم اولماسی، حضرت امیرک غیبت ایتیمسنہ نسبتاً دها کارلی اولہ جغندن، البتہ بوقرآن او قومیه آلت اولہ جق او قومہ و یازمہ علمنی ترک ایتک معقول برشیدر.»

بواصول جدیدہ منازعہ سندن ایلک اول نظر دقتمزی جلب ایدن بوایکی ذاتدر.

استاذ محترم داملا اکرام افندی حضرتلری، مفتیک بر افرق وطنی ترک ایتک مجبوریتندہ بولنیور. نھدن؟ زیرا منافع شخصہ سنی تأمین ایتک ایچون بر طاقم مذلتلرہ قاتلانہ رق مداهنہ لردہ بولمغلہ وطنی ملتی محو ایتکدن، فاخر لباسلرہ برونہ رک سفیہانہ یاشامقدن ایسہ برکوشہ انزوایہ چکیلوب وطن وملتک منفعتی خارجدن ترصد ایتیمہ یی دها کارلی بولیور. دیار غریبتدہ غریبانہ یاشامنی بخارادہ کی آلچقلارک بیک قات فوقندہ بولیور. یقانی وجدان عذابنہ ویرمکدن ایسہ مغدوریت عذابنہ ویرمکی دها موافق بولیور، منافع وطنی منافع شخصہ یولہ قربان ایتک نہ قدر بر آلچقلق، ملعونلق اولدیغنی بتون مناسیلہ آکلا یور.

بویله مفتی داملا اکرام حضرتلری کی علما وفضلاء کرام وار اولسون.

اعلم بخارا عیاض مخدومہ کلانجہ آرتق بوزواللی توفیقندن محروم ییچارہ نک حالنہ آجیامق قابل اولمادیغنی کی، بوندن دها بدبخت بر آدمجغزی تصور ایتکدہ کمسہ نک خاطرینہ کلز.

بر آدم تصور ایدیکنز، کہ سن شیخوختندہ، امر الہینک بوکون یارین واقع اولہ جغنی بکلہ دیکی بر آندہ یالکیز رتبہ اسارتہ قاپیلہ رق

قالديغى ده آكلا تىق ايچون بوندن تقريباً ايكي سنه مقدم كچمش بر نجاهت سنى يازده لم :

قاضى كلان سابق مير بدرالدين افندى حضرتلى بركون وفات ايدر . اغلب احتمالاً نظراً قاضى كلان ، مرحومك مخدومى رئيس بخارا برهان الدين افندى اوله جمدى . فقط امروفرمان حضرت امير بقا خان نام ديكر بر شىخه صادر اوله رق برهان الدين مخدوم ايسيه رئيسلكنده ابقا اولنيور . بوندن برهان الدين افنديك دلگير اوله جنى بك طبيعى برشيدى ، بناء عليه رئيس خانه يه كيدرك : حضرت امير بك حقسزلق ياپدى ، فى الحقيقه قاضى كلانغه سز مستحق ايدكز . . . ديه رك دامنه پوستلك ايدنلره بوراده ايجه منافع واردى . طبيعى بوكى شيلر بزم قرالدينه مخفى اولورمى ؟ بناء عليه رئيسه درس شريكى اولديغى بهانه ايدرك رئيسخانه يه صوقولدى . فته انكيز . . . حر كترلده بولمايه باشلادى . فقط قرالدينك بد بخنلكنه مى نه سنده در ، بوحادثه بك چابوق كرينه يه [*] عكس ايتدى .

امير طرفندن بعدما قرالدينك نه قاضى خانه يه ونده رئيس خانه يه كيمه سى يساغ ايدلدى . قهرالدينك بونوعه كرفتار اولمق قرالدين ايچون هر شيدن آغرا ايدى . زيرا بخاراده اكثر وعلى الخصوص عبدالقفا اولان مدرسلرك ترفيع رتبه ايمه سى هركون صباح نمازندن صكره قاضى خانه ايله رئيس خانه يه كيدرك ركوعدن دهافضله براخنا ايله قاضى كلانله رئيسه سلام ويره رك اتك اوپمه سته توقف ايتديكندن آرتق بو آندن اعتباراً قرالدينه ترفيع رتبه احتمالى قالمامشدى . شو مدرسه غريبه دن غريب اوله رق بوذنيادن كيده جكدى . آنكچون قرالدين هر شيدن اول ضررينه اولمش بو حكمدن يقاسنى قورتارميه بر فرصت آرايوردى . طبيعى بو بيوك برخدمت كوسترمكنه ممكن اولميه جق . چونكه بوكى خدمتله قرالدين آره سنده طاغلو وار . اولسه اولسه برفته دن استفاده ايله اوله جق . ايشته بواصول جديد تراعى ده آزاديغى تام قارشوسنه چيقاردى . طنجه بر طرفدن اعلمه قويروق اوله رق اعلمك توجهنى قازانه جق ، ديكر طرفدن ده كويا اصول جديد اختلال اوجاغير بونك حضرت اميره برسؤ قصد حاضرليه جفى بيلورم ، بناء عليه قطعياً اصول جديد طرفدارى دكم ، ديه رك حضرت اميرك توجهنى قازانه جق وبوسايه ده عفوينه مظهر اوله جق . وبويوك بيوك تلطيفلره ، رتبه لره نائل اوله رق كوشه عطالنده مربع نشين اوطوره جق . فقط ظن ايدمىز قرالدين بو جر كتمده موفق اولسون ، زيرا سياسى دائما فته ايله مملو اوله رق نمايان اولديغندن حضرت اميرك قرالدينك بو حر كتمه شيقارق بر . . . جر كتمه باقيلان نظرله باقه جغه امينز . بناء عليه ابليسلى حيرته پراقه جق قدر اغوا آنده بوانسه بيله نافله در . يالكنز شوقدرى وار ، كه قرالدينك بو اشتراكى اعلمك ضررينه چيقاجق . چونكه آرتق چوجقلمه قدر آكلامشدر ، كه قرالدين اولديغى يرده ميمنت

[*] آسياه وسطى شمندوفر خطى اوززنده بخارادن اوج استاسيون قدير يرده امير بخارانك محل اقامتى اولان برشهر در .

اولميه جق ، بناء عليه قرالدينك بوايشه علناً اشتراكى بخارا ايچون برخير قال عدايدرز . بونلر آرتق كوستريور ، كه قديمه نه كى آدملى طرفدار اوليور . اهالى بخارا ، بورالينى نظر اعتباره آله رق خط حر كترلينى تعيين ايده چكلرينى جدا آرزو ايدرز .

تذريلى احمد تاج الدين

قزنده منتشر رفيق محترم « بيان الحق » غزته سى محررلندن اولوب دور عالم سياحتنده بولونان عبدالرشيد ابراهيم افندى پكيندن يازبيور :

چينده كى مسلمانلرك حياتى

بوندن مقدم چينلرك صاحلى حقنده برخيل شيلر يازمشم . شيمدى ديه جكم ، مشهور سوزدكه « خسته لق كيدر ، عادت كيمز » ديرلر .

بركون ، نورالدين اخوند خانه سنده مسافر ايدم ، بياض صقاللى غايت اختيار برمسلمان كلدى . نورالدين اخوند ، بوذاتى : « چوق متقى ، چوق صوفى آدمدر ، كوزل علمى وار ، فلان . . . » ديه بزه تقديم ايدلى .

بر آرز قونوشدقمن صوكره - كندى عادتلىنه بناء - قاج ياشنده اولديغى صوردم .

— ۷۸ . . . ۸۰ وارم ، ديدى .

اوتنه برى صحتمز برايكى ساعتى بولدى . آره مزده اولدقجه بر معارفه حاصل اولدقمن صوكره اك زياده نظر دقتمى جلب ايدن صاحلى حقنده قرداشجه برايكى سوزسويلكدن كندى منع ايدمدم : — عزيزم ياشيخ ، ديدم ، صحتكزدن بك متلذذ اولدم . حقيقه سز بيوك برذاتسكز ، عالم بر آدمسكز . فقط بعض اويله غريب عادتلىكز واردر كه اوتنه دبرى بو عادتله مألوفيتكز ، بونك اسلاميه نه درجه مغاير اولديغى تقديردن سزى منع ايدبيور . ايشته از جمله شوصاج مسئله سى . نه غريب عادت ! بو محوسى عادتندن نصل وار كچه ميورسكز ؟ باقكز عمر كز دم واپسينه كمش . يارين اجل موعوديكز كليرسه ديوان حقه ، حضور پيغمبره بو حالده نصل كيده جكسكز ؟ هيچ حجاب ايتيورمى سكز . . .

دها بعض شيلر سويلكدن صوكره نهايت ديدم كه : — گل ، مساعده ايتده ، شوشيطان قويروغنى كهلم ، باشكزه علمائى اسلام زياتى اولان كوزل برصارق صاره لم . . .

عوامندن ده بر ، ايكي كيشى وار ايدى ، آنلرده تصويب ايتديلر : — اوت ، ديديلر ، بوصاچلرك نه دنيايه بر فائده سى وار ، نه آخرتده . حقيقه ، شوقويروقلى كسيكزده بزده سزى تعقيب ايدم ، بونلردن قورتوله لم . . .

اوقومدق آيت ، سويله منك حديث قالمادى . فقط بزم حضرت شىخه هيچ برى كار ايتدى . بنده ايجه صقيشيدردم اما . نه ديرسكز ، اختيار ، زورله كسه جكزه ديه شبهه دوشمه سونمى ؟ قورقدى .